

Per què el 'lobby' de les armes continua guanyant

Quan un noi va entrar en una escola primària de Newtown, Connecticut, el desembre de 2012 i va assassinar 20 nens i sis treballadors amb un rifle Bushmaster de la col·lecció d'armes de la seva mare, alguns es plantejaven si s'havia arribat a un punt d'inflexió. Després d'allò, segurament, els EUA aprovarien lleis per apartar les armes letals de les mans on no havien d'anar.

De cap manera. Les campanyes per frenar les vendes de les armes més potents i dels principals magatzems d'armes van fracassar. El Congrés fins i tot es va negar a ampliar el nombre de compradors a qui se'ls s'investigaven els antecedents relacionats amb crims o malalties mentals greus, encara que el 90% dels nord-americans donen suport a aquests controls. Al març, els reguladors federals van deixar estar l'intent de prohibir un tipus de bala capaç de perforar una armilla antibales com les de la policia després que 285 republicans i set demòcrates del Congrés s'hi oposessin.

El rècord de victòries del lobby de les armes no ha fet que els seus membres estiguin menys enfadats. L'Associació Nacional del Rifle (NRA), un grup molt poderós que compta amb 5 milions de membres, acusa l'administració de Barack Obama d'"atacar de manera implacable" el dret constitucional dels ciutadans de posseir i portar armes de foc. Les evidències reals d'aquesta tirania federal són més aviat escasses, en part perquè a l'NRA se li dona bé mantenir els polítics a ratlla. Un avís de l'Institut de l'ANR per l'Acció Legislativa ha fet sonar l'alarma sobre una modificació de la legislació que afecta els caçadors que s'emporten armes a viatges a l'estranger. Si es modifica aquesta llei, en lloc d'omplir un formulari a casa seva, els caçadors s'haurien d'esperar a l'aeroport mentre un funcionari de duanes anota les seves dades en un ordinador. Això, afirma l'ANR, planteja preguntes alarmants sobre el fet que la informació dels caçadors sigui emmagatzemada pels federals, i forma part d'un "patró d'abusos" que indica que els darrers anys d'Obama

Per evitar les morts per armes de foc, els polítics n'ofereixen encara més

al càrrec podrien ser els "més difícils" per a la possessió d'armes als EUA.

Mentrestant, continuen els tirotejos a les escoles, de vegades provocats per nens mateix. Durant els dos anys posteriors a l'atac de Newtown, hi va haver almenys 95 tirotejos en escoles i universitats dels Estats Units que van provocar 45 morts, segons un recompte d'Everytown for Gun Safety, una campanya a favor del control d'armes. Després del tiroteig de Newtown, alguns estats es van moure per frenar les vendes de les armes més mortíferes. Des de 2012, cinc estats han ampliat les verificacions d'antecedents dels compradors d'armes i han tancat buits legals del Congrés (un projecte de llei del 26 de març faria que Oregon se sumés a aquests estats). Però molts d'altres han relaxat les lleis.

Els defensors de les armes no guanyen totes les batalles als estats, però sembla que el 2015 serà un bon any per a ells. Els republicans van aconseguir victòries en l'àmbit estatal a les eleccions del novembre passat, i això permet als representants del partit avançar per assolir objectius molt preuats durant les curtes i intenses sessions legislatives en curs a les capitals estatals. A molts llocs, aquests objectius impliquen més armes.

Sovint, els amants de les armes segueixen un argument conservador popular: que el crim és dissuadit quan els ciutadans honorats van armats. Florida debat un projecte de llei de "seguretat escolar", que permetria als superintendents triar personal o voluntaris amb experiència dins la policia o l'exèrcit per treballar com a guàrdies escolars armats. Iowa debat una llei que permetria a menors de 14 anys fer servir pistoles i revòlvers –sota la supervisió d'un adult, els legisladors s'afanyen a afegir–. Els republicans d'Arkansas volen permetre que els jutges vagin armats als tribunals. Aquest any

s'han proposat projectes de llei a 16 estats per revocar la prohibició d'armes als campus universitaris, i continuen sent tema de debat en una dotzena d'estats.

Alguns argumenten que armar les estudiants dissuadirà els violadors. Tal com Michele Fiore, una parlamentària republicana a Nevada, va dir a *The New York Times*: "Si aquestes noies joves i guapes del campus van armades, quants homes les voldran atacar?". D'altres repliquen que armar violadors potencials no ajudaria gaire. William McRaven, el nou rector de la Universitat de Texas System, va declarar que el permís per portar armes faria que els seus 210.000 estudiants estiguessin menys segurs. Antic SEAL de la Marina, l'almirall McRaven no és una persona feble i fàcil d'intimidat, així que podria ser que el projecte de llei que permetria als estudiants portar armes al campus no s'aprovi a Texas. Per calmar els activistes per als quals els drets relacionats amb les armes són una prova de puresa conservadora, els líders republicans semblen disposats a abordar el debat sobre la "possessió visible", que permetria als 825.000 residents de Texas amb llicències d'armes dur pistoles i revòlvers de manera visible (els texans ja duen rifles sense restriccions).

A alguns els agradaria anar molt més lluny. Els arguments més exaltats de 2015 impliquen la "possessió constitucional", l'afirmació que la segona esmena de la Constitució és l'únic permís que els americans necessiten, i que això permet als ciutadans dur una arma oculta o visible sense cap mena de llicència, comprovacions d'antecedents o entrenament. Aquestes lleis ja existeixen a Alaska, Arizona, Arkansas, Vermont i Wyoming. Els legisladors de Kansas tot just han aprovat una versió d'aquestes lleis, així com els legisladors de Virgínia de l'Oest i Montana. El governador de Virgínia de l'Oest, un demòcrata al final del seu mandat, va vetar un projecte similar (encara que, com diversos estats rurals, West Virginia permet la possessió d'armes sense permís). El governador de Montana, demòcrata, també va vetar un projecte de llei, encara que el seu estat permet la possessió d'armes fora de les ciutats. Maine sospesa un projecte de llei de possessió constitucional.

© *The Economist*

Traducció de Paula Arnas Antolin